

E libris
gymnasio Mauritiano Magdeburgensi

a venerabili

Carolo Funk

theol. doctore et gymnasii direttore

a. 1857 hereditate relictis.

C. g. 14.

74
1877-1774

Ad lo
De 9
orati
De Dic
De ratio
De lon
De s
Des i
Htan
Gymna
Cataf
De B
Ethic
—
—
—
De
Ethic
Geo
De a
De p
De
De
De
De
Se
De
Nij
Pho
De

75
SIGISM. FRIDER. DRESIGII

A. M. ET SCHOL. THOM. CONRECT.

EPISTOLA

AD

VIRVM CLARISSIMVM DOCTISSIMVMQVE

DOMINVM

IACOBVM HENRICVM

BORNIVM

LIPSIENSEM

SVMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

CAPESENTEM

QVA

I V S T I N V M

QVIBVSDAM LOCIS

EMENDAT.

LIPSIÆ A. D. X. KAL. MART. CIO IOCC XXXVIII.

EX OFFICINA LANGENHEMIANA.

SIGISM. FRIDER. DRESIGH
A. M. ET. SEPT. THOR. CORNETT

E P I S T O L A

VIRVM CLARISSIMVM DOCTISSIMVMQVE

D O M I N I V M

IACOBVM HENRICVM

BORNIVM

SYMOS IN PHILIPPINA HONORE

GATISSIMVM

I V S T I V M

OPUSCULVM

DE

ET DE ALIIS REBUS

ET DE ALIIS REBUS

VIR CLARISSIME,

Vo maiore animi inductione eruditionem TVAM, VIR CLARISSIME, a publicis praeconibus dilaudatam ad huc prosequutus sum, eo iucundior mihi nuntius ille accidit, qui me de summis honoribus in philosophia abs TE proxime capeffendis praeter spem omnem fecit certior. Equidem non sum nescius, sapientiam, Cicerone iudice, non aliunde pendere, nec extrinsecus uiuendi suspensas habere rationes, sed conscientia recte factorum conquiescere. Cum uero summam, quam amplissimus Philosophorum ordo distribuit, dignitatem sapientissimo consilio maiores literis ab humanitate dictis propriam esse uoluerunt, tum TE, DOCTISSIME BORNII, et humanitatis scientissimum et scientia humanissimum his non affici honoribus, eo ferebam aegrius, quod hanc rem communem optimarum artium despiciatam interpretabar. Cum primum igitur ad me delatum est, TE lauro iam dudum promerita proxime coronatum iri,

nihil gratius mihi et antiquius putavi, quam hac
 TVA dignitate publico, ut ita dicam, nomine gau-
 dere. quae quidem ratio cum unicuique, licet nullis
 TIBI nominibus obstricto, tum mihi maxime satis
 esse poterat ad summos, quos capesses, in philosophia
 honores TIBI gratulandos, ne amplam mihi et
 uoluptatis uiderer et honoris materiam praecidisse.
 At uero quum accedat Illustris TVI Parentis, Pa-
 troni ac Maecenatis mei Excellentissimi, inaudita
 gratia, quam et uotis expertus sum et meritis ma-
 iorem meis, quod humanitatis tantum uidebatur,
 religionis iam esse intelligo hoc minus negligendae,
 quo testator est TVAE in me beneuolentiae, no-
 straeque amicitiae a multis iam annis significatio.
 Quemadmodum igitur humanissima TVA, VIR
 CLARISSIME, doctrina, quam eruditorum ta-
 bulae quasi publicae maiorum in modum praedicant
 atque extollunt, facile caret praeconiis meis, sic
 et singulari TVO in me amor, et meo item officio
 mihi uidebar fecisse satis, laetitiam, quam ex colla-
 ta TIBI dignitate capio, scriptione quadam publice
 testatus. Cuius mei officii partes agere Iustinum
 iussi quibusdam locis a me emendatum. quem ne mo-
 leste feras, communis iure humanitatis, cuius et se
 non plane nullam iudicat portionem, postulat.

ib. I, cap. 5. n. 5. *Et quoniam defunctus sibi somnio uideretur, agitato inter pastores regno, animum minacem duntaxat in illo fregit.* Negotium hoc in loco Viris doctissimis facessit uox *minacem*. hinc quoniam uetustae editiones prae se ferunt *minatione*, hanc lectionem et Vorstius probat et Schefferus, ita, ut *minatione* pro *comminatione* positum censeatur, hoc sensu, *fregit animum, id est, minuit iram minatione, id est, comminatione, qua Cyrum ab ulteriore conatu satis detertere posse sibi uisus est, duntaxat in illo, id est, eatenus saltem, quatenus iratum habuit animum erga Cyrum.* quam lectionem minime sequendam ducit Graeuus, cui *animus minax est ira percitus, qui exitium minabatur et Harpago et Cyro*, hac sententia, *Astyagen iram illam minacem, si non erga Harpagum, saltem erga Cyrum compressisse.* quia teste Herodoto Astyages cum Magis deliberauit, tollendusne Cyrus esset propter somnium, an uero seruandus. At ista mihi quidem nondum faciunt satis, propterea quod sic non apparet, quid sibi uelint uerba *in illo*. aliud enim est *frangere animum minacem in aliquem*, aliud uero *frangere animum minacem in aliquo*. Itaque si quid mihi cernere datur, existimarem Astyagen hoc loco dici *animum minacem non suum, sed in illo, hoc est, Cyro tantum fregisse.* Optime haec sententia orationis ordini et rei respondet. *animus Cyri minax positus est partim in eo, quod referente Herodoto Lib. I, c. 115, Cyrus apud Astyagen accusa-*

accusatus de filio Artembaris uerberibus indignis affecto uultu liberiore iure se id fecisse contendit, partim in eo, quod animus Cyri excellior exitium ipsi Aftyagi et eius imperio minabatur, quod somnium a magis explicatum portendebat. quare *duntaxat* non notabit *saltem, minimum*, ut Graeuio uisum est, sed *tantummodo*. cuius notionis exempla ubique facile sunt obuia. Ipse autem modus, quo Aftyages in Cyro animum minacem fregit, ex Herodoto Lib. I, c. 120. seq. patet, ubi in Persiam missus dicitur, ne quid contra Aftyagen moliretur. Atque id ipsum indicat quoque Iustinus n. 8. scribens, *ut ablegatus in Persas ab auo fuerit*. ubi quidem loco *ablegatus*, quod Gronouio debetur, Maior, Becharius et alii ediderunt, *relegatus*, quod Vorstio magis placet, et sine dubio e MSS. haustum uiderur. Sed displicet Scheffero *relegatus*, quia illa Cyri dimissio in Persas non dici possit eiectione infamis e patria. Quamuis autem libenter largiar, *ablegatus* satis commodum huic loco esse, non tamen possum non monere, rationem Schefferi, cur *relegatus* ferri nequeat, esse nullam. nam *relegare* non semper notare eiectionem infamem, sed minime raro etiam significare idem, quod *dimittere* et *separare*, cum alia, tum uel haec testimonia confirmant. Caesar Gall. V, 30, *nec reiecti ac relegati longe a ceteris aut ferro aut fame intereant*. Cicero Offic. III, 31, *Criminabatur etiam, quod Titum filium, qui postea est Torquatus appellatus, ab hominibus relegasset, et ruri habitare iussisset*. quid? quod *relegatio* mitior omnino fuit, quam exilium fatente Ouid. Trist. II, 135 seqq.

Adde, quod edictum, *quamuis immane minaxque,*

Attamen in poenae nomine lenis fuit.

Quippe relegatus, non exul dicor in illo.

Lib. II, c. 6, n. 16, *Erant inter Athenienses et Dorienses simultatum ueteres offensae, quas uindicaturi bello Dorienses de euentu praelii oracula consuluerunt. ad quem locum sic commentatur Modius, de euentu belli, alii, quod probo. aliud enim longe est uincere bello, aliud uincere praelio. illudque prius est, de quo fere oracula consuli solent, quum uictus praelio saepe uictorem postea*

postea uincat, uictus bello in uictoris sit potestate. sed non erat, quod lectionem uulgatam Vir doctissimus sollicitaret. praelium enim et bellum hic faciunt paria, quemadmodum bellum minime raro pro praelio Graecis et Latinis ponitur. Sic ipse Iustinus Lib. III, cap. 6, n. 7, interiecto deinde tempore post reditum suorum ausi et classis et militum robore praelium reparauere. Dictys Lib. I, c. 15, tum communi consilio super conditione praelii iusiurandum interponi hoc modo placuit. uid. Cortius ad Iulium Exsuperantium de bello ciuili c. 3. Atque hanc quidem significationem nominis praelium, qua est bellum, frustra in Fabri thesauro quaesieris.

Lib. II, c. 10, n. 10, Et iucunda quoque inter se, non solum credula conuiuia habuerint. Male in hoc loco interpretes habet adiectiuum credula. pro quo Freinshemius maluit crebra. qua de re Graeuus ita, Pedibus ego quoque in hanc irem sententiam, et emendationem eruditissimi Freinshemii amplecterer, si libri ueteres annuerent. Sed quum in omnibus, quos Bongarsius, Modius alii-que euoluerunt, nec non in Iuntina, melioribus editionibus aliis constanter legatur credula, non puto id reiiciendum, quamuis translationis huius ab hominibus ad res exempla in ista uoce uix alibi occurrant. Schefferus uero sic, Scio, quomodo hic credula conuiuia, ut uulgati habent, accipiant. sed an sic Latini unquam usurpauerint, hoc uero nescio. Itaque ex sententia Virorum summorum credulus de rebus uix ac ne uix quidem reperitur. At humani hic quid passim uidentur homines eruditissimi. nam credulus duplicem habet significatum, proprium et improprium seu Metonymicum. proprie de hominibus, qui facile credunt, dicitur. improprie autem et per Metonymiam effecti pro causa de rebus, quae faciunt, ut homines credant facile, usurpat. atque hunc improprium sensum tamen Lexica pro more suo ab illo proprio non distinguunt, tamen omnino ita se rem habere exempla clarissima declarant. Tibullus II, 1, 1, non uers. 19, ut habet Fabri Lexicon, Finirent multi leto mala. credula uitam Spes fouet, et melius cras fore semper ait.

quid

quid hic *spes credula* aliud, nisi quae facit, ut homines credant, fore aliquando melius? Ovidius Heroid. VII, 21,

Credula res amor est, utinam temeraria dicar

Criminibus falsis insimulasse uirum.

quem locum iterum male Fabri Lexicon dicit inueniri apud Ouidium Metam. 7, 831. ubi ne minimum quidem huius rei apparet uestigium. quemadmodum uero apud Ouidium amor ideo res credula uocatur, quod facit, ut homines credant, sic eadem est ratio loci, de quo agimus, Iustini, ubi *credula conuiuia* ea dicuntur, quae faciunt, ut credamus illi et fidamus, quo cum conuiuiamur.

Lib. II, cap. 10, n. 13, quod ubi primum didicit Demaratus, rex Lacedaemoniorum, qui apud Xerxem exulabat, amicior patriae post fugam, quam regi post beneficia, ne inopinato bello opprimerentur, omnia in tabellis ligneis magistratibus perscribit, eademque cera superinducta delet, ne aut scriptura sine tegmine indicium daret, aut recens cera dolum proderet. Copiosi in hoc loco explicando fuerunt uiri doctissimi Vossius, Vorstius, Graeuus, Faber, et lectionem, quam dedimus, satis afferuerunt. Vnicus tamen scrupulus restare uidetur, quem lectoribus iniecit Schefferus, qui ad uerba, *aut recens cera dolum proderet*, ita commentatur, *Hic locus, licet aliis intactus, mihi admodum suspectus est. quid enim recens cera? num recenter inducta? atqui talis fuit, qua scriptura tegebatur, et tamen ea regi dolum debuit. quid igitur hic eum dicitur prodere? certe uelle hoc uidetur potuisse ceram sic recenter inductam praebere occasionem suspicandi, quod uidelicet non gratis ita sit inducta. quam rem qua euitauerit arte Demaratus, apud nostrum non ostenditur. an ergo abest aliquid, num potius in uoce recens latet uitium aliquod? dignus sane locus est, quem ingeniosiores examinent. haecenus ille. Et sane unicuique locum curatius pensitanti fiet manifestum, lectionem, quae habetur a nobis etiam expressa, sensum fundere fere nullum. neque tamen haecenus cum Scheffero faciendum puto, qua ille in uoce recens uitium aliquod latere suspicatur. si coniecturae locus relinquatur, mendum potius in nomine cera statuerem.*

rem. nam quemadmodum *cera* hanc ob causam tabellis ligneis superinducta fuit, ut scriptura tegeretur, sic ea dolum, quem omnino tegere debebat, prodere non potuit. uideatur omnino Faber. Iam uero res omnis a Demarato suscepta duplici ratione proditi potuisse uidetur, uel scriptura, quod *cera* superinducta euitatum fuit, uel ipsis tabellis, nouis scilicet ac recentibus, usuque nondum tritis. quo posito, leui mutatione pro *recens cera*, scribendum auguror, *recens ora* scilicet tabellarum, ita quidem, ut non solum scriptura seu litterae insculptae, uerum etiam extremitates tabellarum lignearum recens confectarum *cera superinducta* deletae et tectae ab auctore dicantur. Licet enim scriptura fuisset *cera* abscondita, nisi tamen ipsae quoque tabellae recenter factae, nouitatis speciem *cera inducta* uirassent, dolum omnino prodidissent, quum Persae nouas tabellas frustra confectas fuisse uix credidissent.

Lib. VI, c. 3, n. 3, *Summa igitur non tam ducum in eo praelio, quam militum aemulatio fuit.* Ita Maior, Bongarsius, alii ediderunt. Sed recte iam obseruauit Vorstius, lectionem eam neque his, quae antecedunt, neque his, quae sequuntur, consentaneam esse. pluribus enim auctor exponit, quantam curam duces adhibuerint. qua de causa Berneggerus legendum suspicatur, *summa tam ducum, quam militum aemulatio fuit*, uel *non tantum ducum, sed et militum*. quod posterius etiam mallet Graeuus, si MSS. eo inclinarent. Eodem spectat Vorstius, nisi quod pro *sed et*, malit *sed etiam*, uel pro *quam*, modo *etiam*, omisso *sed*. Schefferus ita legendum suspicatur, *summa igitur non magis tantorum ducum in eo praelio, quam militum aemulatio fuit.* Freinshemius legit *non tam militum in eo praelio, quam ducum*, cui Faber suffragari uidetur. Angli, *summa igitur in eo praelio tam ducum, quam militum.* Sed omnes hae legendi rationes rem acu tetigisse mihi non uidentur. Testatur Modius et Bongarsius in MSS. omnibus, quos uiderunt, ita legi, *non ducum tantum, in eo praelio, quam militum.* quoniam autem Modio illud *tantum* adiectum ab eo uidetur, qui alioquin parum plenam hanc locutionem putabat, legit ipse

summa igitur non ducum in eo praelio, quam militum aemulatio fuit, ita ut subaudiatur tam. Atque ita Iuntas habere, testatur Graevius, quae si lectio admittatur, ut admittenda uideatur, parua quadam mutatione loco obscurissimo lucem afferri posse crederem. Totius capitis argumentum docet summam et ducum in eo praelio et militum aemulationem fuisse, quod recte uiri, quos laudauimus, annotarunt. at miror iisdem non esse obseruatum, eo in sequentibus spectare Iustinum, ut exponat diuersam fuisse ducum et militum aemulationem. Conon patriae studebat, non Persis, n. 4, quo Persas uictores faciendo restitueret patriam n. 7. Pisander autem contendebat, ne tot bellis ac saeculis quaesitum imperium breuis momenti culpa subuerteret. n. 8, milites autem tam regios, quibus praererat Conon, quam Lacedaemonios sollicitudo cruciabat, non tam ne ipsi quaesitas opes amitterent, quam ne pristinas Athenienses reciperent, n. 9. quis igitur dubitabit, auctorem in uerbis controuersis hanc diuersam ducum et militum aemulationem nobis indicasse? quae quum ita sint, uerba Iustini sic legenda, coniecimus ex allatis facta, arbitror, *summa igitur non ducum in eo praelio, quae militum aemulatio fuit.* nam pronomen *quae*, facile a scriba mutari potuit in *quam*, propter primam litteram sequentis uerbi *militum*. Sensus uero hic erit, *summa quidem in eo praelio et ducum et militum fuit aemulatio, sed non eadem*, quum duces imperium patriae aut restituere, aut conseruare contenderent, milites autem id spectarent, ne Athenienses imperium pristinum recuperarent.

Lib. VI, c. 4, n. 4, *quae ciuitas, Thebanorum puta, ex infimis incrementis uirtute Epaminondae ducis ad spem imperii Graeciae erecta est.* ita quidem impressum legitur, quod recte iudicatum fuit Bongarsius, quamuis alii pro *infimis*, habeant *infinitis*. ubi Schefferus ita, *Locus hic mihi quidem admodum suspectus est, nec scio satis, an infima incrementa recte dicantur. Sane ubicunque incrementa, ibi factus iam processus est ex infimo, adde, quod MSS. omnes consensu miro pro infimis habeant finitimis, quid autem*

tem commode possit substitui, quod ab illo finitimo non longe recedat, haecenus me fateor non excogitasse. nisi hoc obstaret, mallet pro ex infinis facere, eximiis incrementis. Certe non est nullius momenti dubium, quod de hoc loco mouet Vir doctissimus, praesertim quum Bongarsius quoque testetur, MSS. prae se ferre finitimis. Videamus ergo, annon lectio MSS. retineri, et commoda indefententia, mentique auctoris conueniens erui possit. Quid uero obstat, quo minus finitima incrementa intelligantur de imperio Atheniensibus per uictos Lacedaemonios a Conone Perfarum copiis restituto? Ita sane Iustinus, commemorato praelio, quo Lacedaemonii a Conone, regii exercitus duce, prostrati fuerunt cap. 3. pergit cap. 4, n. 1, hoc initium Atheniensibus resumendae potentiae et Lacedaemoniis habendae finis fuit. en incrementa Atheniensium iam uero Geographia docet, Athenienses Thebanis finitimos fuisse. nonne igitur finitima incrementa, significant initium resumendae potentiae Atheniensibus? Tum hoc ipso capite n. 3. primi Thebani, auxiliantibus Atheniensibus, bellum Lacedaemoniis intulisse memorantur. quod profecto nec Thebani ausi fuissent, nec Athenienses, nisi horum imperium, uictis, ut modo demonstrauius, Spartanis, creuisset. Itaque Thebanorum ciuitas finitimis incrementis Atheniensium adiuta Lacedaemoniis bellum fecit, et duce Epaminonda ad imperium Graeciae aspirauit. quae si quis attente cogitauerit, non dubito, quin lectionem MSS. ex finitimis incrementis ipsa narrationis serie confirmatam antepositurus sit coniecturis, quibus Viri acutissimi aut infinis aut infinitis, aut eximiis substituerunt.

Lib. XV, c. 2, n. 8, Et ut appareret eos non odio, sed dignitatis gloria accensos, donis muneribusque inter ipsa bella contendeant. quae quidem uerba tamen ex Grammatices praeceptis stare nulla ratione possunt, tamen ab interpretibus sicco, quod aiunt, pede praetermissa sunt, si unum exceperis Schefferum, in minimis accuratissimum. Quamobrem haec annotauit, MSS. conuinctionem et non agnoscunt, sed et in ceteris distinctio uidetur parum

apta. uellem eam fieri hoc modo, Aegyptum remittit, ut apparet, eos non odio, sed dignitatis gratia accensos. donis muneribusque inter ipsa bella contendebant, tanto honestius tunc bella gerebantur, quam nunc amicitiae cohuntur. Eatenus quidem Virro doctissimo ad stipulari non dubito, qua coniunctionem et, fide MSS. adductus delet. At nouam, quam ipse tradidit, distinguendi rationem non possum non reicere. nam primo durius nescio quid sonare uidetur omissum uerbum *esse*, post *accensos*. deinde uerba *contendebant*, et *gerebantur* nullo modo coniungi possunt, sed illud respicit ea, quae in superioribus exposita in praesenti fuerunt. Denique epiphonemata in Iustino semper, quod sciam, praecedente puncto reperiuntur. e. g. Lib. II, cap. 10, n. II. *tanto moderatius tum fratres inter se regna maxima diuidebant, quam nunc exigua patrimonia partiuntur.* Lib. XII, cap. II, n. 9, *tantam uel illis moriendi patientiam metus regis, uel huic exigendi supplicii constantiam disciplina militaris dabat.* Quid? quod in hoc ipso capite, ex quo uerba dubia desumpta sunt, simile reperitur exemplum n. 14, *tanta in illis uerecundia fuit, ut cum opes regias haberent, regum tamen nominibus aequo animo caruerint, quoad Alexandro iustus heres fuit.* Ut igitur coniecturam meam de hoc loco paucis aperiam, suspicor uerbum *contendebant*, mutandum esse in *contendere*, propterea quod rudis scribe facile existimare potuit infinitiuum hic pro imperfecto positum esse more historicis per quam usitato, deceptus forsitan uoce, quae sequitur, *gerebantur*. Hac enim ratione omnia erunt plana, nec quicquam uel in narrationis seriem, uel in Grammaticen offensum reperietur.

Lib. XXXI, c. 8, n. 9. *Captas ciuitates inter socios diuisere Romani, aptiorem gloriam, quam possessiones uoluptarias iudicantes.* ita quidem hic locus in uulgatis editionibus et in nouissima, quam curauit Cl. Abr. Gronouius, legitur. At testibus Bongarsio et Graeuio codices MSS. et Iuntina ueteresque aliae editiones ita legunt, *Captas ciuitates inter socios diuisere, mune-*

muneris Romani aptiorem gloriam, quam possessiones uoluptarias iudicantes. Vnde Graeuus censet scribendum, *Captas ciuitates inter socios diuisere, Romanis aptiorem gloriam, quam possessiones uoluptarias iudicantes*, quia sensus postulet, ut exprimat, quibus aptior fuerit gloria, quam possessiones uoluptariae, dicitque in antiquo libro scriptum fuisse *Romani*. quod quum ab alio correctum esset superscripto *Romanis*, natum inde esse apud alios descriptores, non exputantes, quid *Romani* et *Romanis* sibi uellet, *muneris*. Vorstius, quoniam Becharii et Maioris editiones sic habent, *muneris Romani aptiorem Asiam*, legendum coniicit, *muneri Romanis aptiorem Asiam*, ut sensus sit *Asiam Romanis in munus aptiorem fuisse*. uel si *gloriam* retinere malueris, *muneris Romanis aptiorem gloriam*, ut sensus sit, *muneris gloriam Romanis aptiorem fuisse*, quam possessiones uoluptarias. Scheffero sic scripsisse distinxisseque Iustinus uidetur, *Captas ciuitates inter socios diuisere muneris Romani, aptiorem gloriam, quam possessiones uoluptarias iudicantes*, et illud *muneri diuisere* sic est dictum, ut *donarunt uictum memoriae patris* apud eundem nostrum XXXVIII, 6. pro diuiserunt in munus, ut esset munus, ut haberent pro munere. Sed si dicendum, quod mihi uidetur, nodum, quod aiunt, in serpo Viri alioquin maximi quaesisse uidentur, quum lectio MSS. et ueterum editionum optimum et rei aptissimum sensum habeat, si uerba recte distinguantur. Sic ergo lego, ac distingo, *Captas ciuitates inter socios diuisere muneris Romani, aptiorem gloriam, quam possessiones uoluptarias iudicantes*. Verba *muneris Romani* conditionem et modum diuisionis captarum ciuitatum continent. Scilicet diuiserunt Romani inter socios captas ciuitates ea tamen lege, ut eas *muneris Romani* agnoscerent, et has ciuitates Romanis in acceptis referrent. Ita uocem *munus* posuit Tacitus Annal. XV, c. 52. in fine, *Plerique Vestini quoque consulis acre ingenium uitauisse Pisonem crediderunt, ne a libertate moueretur, uel dilecto imperatore alio sui muneris*

Remp. faceret. quid, quod ipse Iustinus in simili negotio eadem ratione loquitur Lib. XLII, c. 5. n. 8. *nam et ipse restitui in regnum desiderabat, iuris Romanorum futuram Parthiam affirmans, si eius regnum muneris eorum fuisset.* Quo quidem loco quid clarius ad explicandum nostrum locum afferri possit, equidem non uideo. Frequentissime hoc sensu ponitur nomen *beneficium*, uid. Liuius, Lib. I, c. 35. Suetonius Tib. c. 12. Atque hanc sententiam, quae proxime sequuntur, uerba omnino postulant, quippe *uictoriae gloriam Romano nomini uindictandam, opum luxuriam sociis relinquendam.*

Lib. XXXVIII, cap. 2. n. 5. *Quod ubi Mithridates cognouit, et ipse pari impudentia Gordium Romam mittit, qui senatui assereret.* Suspectum hic Viris summis uidetur uerbum *assereret*, ut Gronouius legendum praecipit, *asseueret.* Quod etiam Bongarsiani MSS. exhibent. Hinc Schefferus, quamuis concedat *asserere* pro *affirmare* usurpari a ueteribus, dubitat tamen, *asserere quid alicui an reperiatur*, unde putat nostrum *asseueraret* scripsisse. Graeuus uero ita, *Verissima est scriptura librorum Bongarsianorum, qui asseueret legunt, pro assereret. nam asserere pro affirmare nusquam apud meliores scriptores ueteriores reperitur. Asserere in libertatem frequens est, sed asserit hoc hic aut ille deterioris temporis.* unde nouissime sic edidit Cl. Abr. Gronouius. Ut initium dicendorum faciam a Graeuio, argumentum, quod affert pro stabilienda lectione *asseueret*, existimo nullum esse. nam quemadmodum Vir summus per *meliores scriptores ueteriores* sine dubio Ciceronem reliquosque aureae aetatis auctores intelligit, sic nullum est dubium, quin Iustinus pertineat ad scriptores deterioris, quod Graeuus dicit, temporis. quamobrem licet concedam *asserere* pro *affirmare* uix aureae dici aetatis posse, tamen argentea atque adeo Iustini aetate frequentatus iam fuit significatus uerbi *asserere* pro *affirmare*. Sic habet Tacitus Annal. Lib. II, c. 83, *asseruit Tiberius, solum paremque ceteris dicaturum.* idem Lib. XVI,

c. 2, *nec missis uisitoribus, per quos nosceret, an uera assererentur.* uid. Cellarii Cur. Poster. pag. 205. Huc accedit, quod Iustinus alias quoque utitur uerbis, quorum usus ex aurea aetate non potest uindicari. e. g. *restaurare*, Lib. XX, cap. 5. n. 6. Lib. XXXI, c. 3, 8, alibi, *impossibile* Lib. II, c. 4. n. 18. ubi euoluatur. Faber *adunare* Lib. II, c. 12, n. 18. ibique Vorstii annotationes. Sic etiam significatio praepositionis *iuxta*, qua idem sonat, quod *secundum*, sine dubio ad deterius tempus est referenda, quam nemo antiquiorum iudice Cellario d. l. pag. 249, usurpauit, et tamen ita posuit Iustinus, Lib. II, c. 12, n. 25. *quum antequam praelium esset, Iones iuxta praeceptum Themistoclis pugnae se paulatim subtrahere coeperunt.* Si ergo eiusmodi uerba in Iustino toleranda sunt, non sane uideo, cur uerbum *asserere*, pro *affirmare* pariter ferri non possit, praesertim quum argentae aetatis scriptoribus minime raro frequentetur. Quod ad Schefferum attinet, dubitat ille, an reperiatur *asserere quid alicui.* At ne id quidem Auctoribus posterioris, cuius etiam Iustinus est, temporis plane inauditum. Palladius Lib. III. c. 17, n. 6. *Mibi asseruit diligens agricola omne insitum sine dubio comprehendere.* Accedit denique, quod Gronouianum *asseueret*, huic loco uix conueniat, quum omnino, ut Scheffero iam suboluit, deberet esse *asseueraret.* nam uerbum, quod praecedit, *mittit*, requirit imperfectum tempus. quod cum sequentia uerba indicant, tum ratio loquendi alias Iustino celebrata. Sic Lib. XXXI, c. 1, n. 2. *legatos ad eum senatus mittit, qui denuntiarent ei,* c. 2, n. 1. *Senatus Cnaeum Seruilium mittit, si posset, eum per aemulos eius interficeret.* Lib. XXVIII, c. 3, n. 1. *mittitur itaque legatus Popilius ad Antiochum, qui abstinere illum Aegypto, aut si iam incessisset, excedere iuberet.* quum igitur dicendi modus, et tempus, quo Iustinus uixit, uerbum *assereret*, huic loco asserant, illud omnino sine merito reiectum suo loco restituendum putamus.

Sed

Sed redeat oratio, unde exorsa est. Ego uero illos, qui a Sapientibus urbis nostrae TIBI, VIR CLARISSIME, conferuntur, honores quemadmodum certissima eruditionis TVAE egregiae puto praemia, sic felices TIBI esse uolo, Deum precatus immortalem, ut non minus his, quam reliquis, quibus abundas, bonis perpetuitatem addat, et omnia TIBI euenire iubeat, quibus ueram et felicitatem et laudem uera sapientia metitur. Vale. Dabam Lipsiae a. d. IX. Kalend. Mart.

cIo lccc XXXVIII.

72 May.

01 A 6670

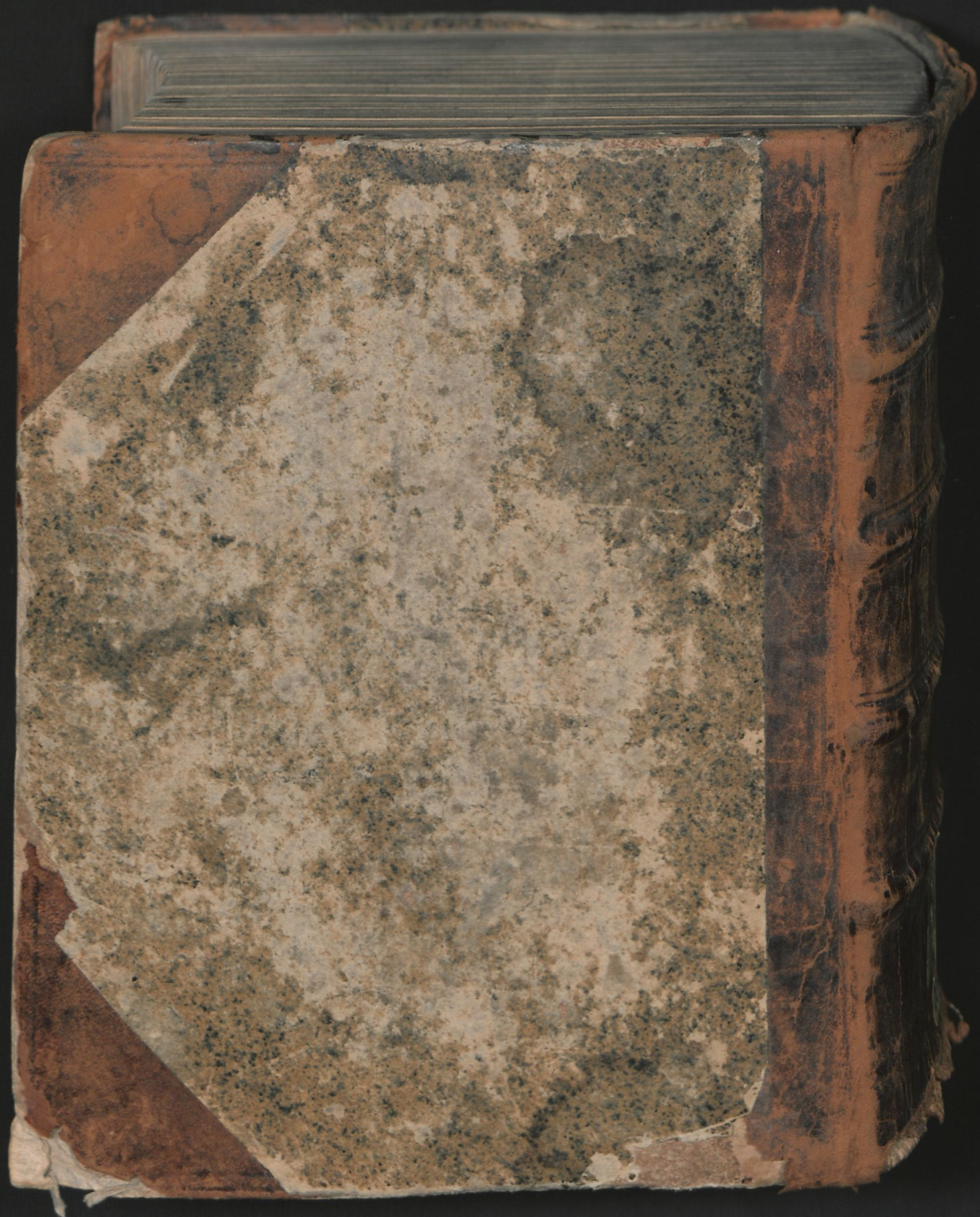
sb.

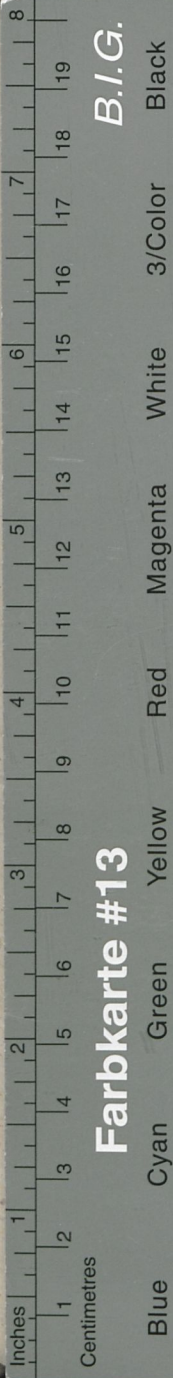
VD 18

VJ 17

VD 18

B.I.G.

Farbkarte #13

15

RIDER. DRESIGII
HOL. THOM. CONRECT.

ISTOLA

AD
IMVM DOCTISSIMVMQVE

M I N V M

M HENRICVM

RNI VM

LIPSIENSEM

PHILOSOPHIA HONORES

PESSENTEM

QVA

STIN VM

BVSDAM LOCIS

EMENDAT.

KAL. MART. CIO IOCC XXXVIII.

NA LANGENHEMIANA.

